

Waerdenborch

Examenreglement 2024-2025

vmbo-havo-vwo

Stichting Waerdenborch

Datum:		
11-07-2024	Examencommissie	Opstellen
01-10-2024	Medezeggenschapsraad	Instemming
01-10-2024	Bestuur	Vaststellen

Inhoudsopgave

Dit Examenreglement bestaat uit een algemeen gedeelte (afgeleid van de Wet Voortgezet Onderwijs (WVO)) en drie specifieke uitwerkingdelen voor havo/vwo, mavo en basis/kader.

Artikel 1 Afnemen eindexamen	3
Artikel 2 De examencommissie.....	3
Artikel 3 Indeling eindexamen en profielen.....	4
Artikel 4 Onregelmatigheden.....	4
Artikel 5 Programma van toetsing en afsluiting (PTA).....	5
Artikel 6 Het schoolexamen.....	5
Artikel 7 Vaststelling cijfers schoolexamen.....	6
Artikel 8 Vrijstellingsregeling	6
Artikel 9 Bezwaren t.a.v. beoordelingen schoolexamen.....	7
Artikel 10 Verhinderings bij het schoolexamen.....	7
Artikel 11 Inhalen van de schoolexamens	7
Artikel 12 Herkansing schoolexamens	7
Artikel 13 Examendossier	8
Artikel 14 Centraal Examen	8
Artikel 15 Vaststelling cijfers Centraal Examen	8
Artikel 16 Eindcijfer eindexamen.....	8
Artikel 17 Vaststelling uitslag.....	9
Artikel 18 Uitslag.....	10
Artikel 19 Herkansing Centraal Examen	10
Artikel 20 Verhinderings tijdens het Centraal Examen	10
Artikel 21 Afwijking wijze van examineren	10
Artikel 22 Spreiding examen.....	10
Artikel 23 Inzage gemaakt examenwerk en geschil na inzage	11
Artikel 24 Bewaren examenwerk.....	11
Artikel 25 Algemeen artikel	12
Artikel 26 Inwerkingtreding	12
Artikel 27 Vervallen voorgaande Eindexamenreglementen	12
Artikel 28 Citeerartikel.....	12
Uitwerking van het Examenreglement voor havo en vwo.....	13
Uitwerkingen van het Examenreglement mavo	17
Uitwerkingen van het Examenreglement basis en kader	21

Op voordracht van de examencommissie van Stichting Waerdenborch en na instemming van de MR heeft het bevoegd gezag, overeenkomstig artikel 2.60, vierde lid WVO, het examenreglement vastgesteld.

Het bevoegd gezag:	eindverantwoordelijk voor de inrichting van de examinering.
De directeur:	eindverantwoordelijke voor een groot deel van het proces van examinering.
De examinator:	degene die belast is met het afnemen van het examen in een vak en kan t.a.v. het schoolexamen met inachtneming van de vastgestelde eindtermen zelf bepalen wat er tenminste in het schoolexamen wordt opgenomen.
De examensecretaris:	belangrijke spil in de uitvoering van taken betreffende het (school)examen. De examensecretaris wordt aangewezen door de directeur (als bedoeld in artikel 2.51a WVO).
De examencommissie:	bewaakt en bevordert de kwaliteit van de schoolexaminering, op zowel inhoud als proces (als bedoeld in artikel 2.60e WVO).
De commissie van beroep:	behandelt beroepszaken indien een kandidaat in beroep gaat tegen een beslissing van de directeur n.a.v. een onregelmatigheid. De commissie van beroep wordt ingesteld door het bevoegd gezag. De directeur maakt geen deel uit van de commissie van beroep.

Het Examenreglement

Artikel 1 Afnemen eindexamen

1. De directeur en de examinatoren nemen onder verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag het eindexamen af.
2. De directeur wijst tenminste één van de personeelsleden van de school aan tot secretaris van het eindexamen.
3. Gezamenlijk met de directeur tekent de examensecretaris, voor aanvang van het eerste tijdvak van het centraal examen, de overzichten en beoordelingen van behaalde resultaten van de kandidaat (artikel 2.58 WVO), stellen gezamenlijk de uitslag van het eindexamen vast (artikel 2.79 WVO) en tekenen gezamenlijk de diploma's en cijferlijsten af (artikel 2.80 WVO).
4. De examensecretaris ondersteunt de directeur bij het organiseren en afnemen van het eindexamen, de uitvoering van het examenreglement en het programma van toetsing en afsluiting en de verstrekking van een overzicht van de onderdelen en beoordeling van de schoolexamens.

Artikel 2 De examencommissie

1. Het bevoegd gezag stelt een examencommissie in waarin alle locaties van De Waerdenborch zijn vertegenwoordigd.
2. Leden van de examencommissie worden benoemd door het bevoegd gezag.
3. Niet benoembaar tot lid van de examencommissie zijn leden van het bestuur, de directeur, leden van de MR en leerlingen van de school en/of hun wettelijke vertegenwoordigers.
4. De examencommissie bewaakt de kwaliteit van de schoolexaminering door te bevorderen dat:
  - a. de inrichting en uitvoering van de processen op orde zijn;
  - b. de inhoudelijke kwaliteit op orde is;
  - c. de processen en de inhoud voldoende aansluiting vinden bij de visie van de school op toetsing en examinering;
  - d. het afsluitende karakter van het schoolexamen voldoende wordt gewaarborgd.
5. De examencommissie stelt regels vast over haar werkwijze en stelt jaarlijks een verslag op van haar werkzaamheden conform artikel 2.60e, derde lid WVO.

Artikel 3 Indeling eindexamen en profielen

1. Het eindexamen bestaat voor ieder vak uit het schoolexamen en voor zover dat in het examenprogramma is bepaald, tevens uit een Centraal Examen.
2. Het schoolexamen vwo, havo, vmbo-GL/TL omvat mede een profielwerkstuk.

Artikel 4 Onregelmatigheden

1. Indien een kandidaat zich ten aanzien van enig deel van het eindexamen dan wel ten aanzien van een aanspraak op ontheffing aan enige onregelmatigheid schuldig maakt of heeft gemaakt, dan wel zonder geldige reden afwezig is, kan de examensecretaris (of bij diens afwezigheid, de directeur) maatregelen nemen.
2. De maatregelen bedoeld in het eerste lid die, mede afhankelijk van de aard van de onregelmatigheid ook in combinatie met elkaar genomen kunnen worden, zijn:
  - a. het toekennen van het cijfer 1 voor een toets van het schoolexamen of het Centraal Examen;
  - b. het ontzeggen van de deelname of de verdere deelname aan één of meer toetsen van het schoolexamen of het Centraal Examen;
  - c. het ongeldig verklaren van één of meer toetsen van het schoolexamen of het Centraal Examen;
  - d. het bepalen dat het diploma en de cijferlijst slechts kunnen worden uitgereikt na een hernieuwd examen in door de directeur aan te wijzen onderdelen;

Van alle genomen maatregelen wordt via het Internet Schooldossier melding gedaan bij de inspectie.

Indien het hernieuwd examen bedoeld in de vorige volzin betrekking heeft op één onderdeel van het Centraal Examen legt de kandidaat dat examen af in het volgend tijdvak van het Centraal Examen dan wel ten overstaan van de staatsexamen- commissie;

3. Indien de onregelmatigheid van doen heeft met een door een toezichthouder waargenomen onregelmatigheid tijdens een toets, stelt hij de betreffende kandidaat hiervan onmiddellijk in kennis. De kandidaat wordt, voor zover mogelijk, in staat gesteld om het werk af te maken. In geval van een schriftelijk examen krijgt de kandidaat een nieuw antwoordblad. Op het oorspronkelijke antwoordblad wordt een melding van fraude aangetekend.
4. Alvorens een beslissing ingevolge het tweede lid wordt genomen, hoort de directeur de kandidaat. De kandidaat kan zich door een door hem aan te wijzen meerderjarige laten bijstaan. De directeur deelt zijn beslissing mede aan de kandidaat, zo mogelijk mondeling en in ieder geval schriftelijk. In de schriftelijke mededeling wordt tevens gewezen op het bepaalde in het vierde lid. De schriftelijke mededeling wordt tegelijkertijd in afschrift toegezonden aan de ouders, voogden of verzorgers van de kandidaat, indien deze minderjarig is.
5. De kandidaat kan tegen een beslissing van de directeur in beroep gaan bij het bestuur. Onder verantwoording van het bestuur wordt daarvoor een commissie van beroep ingesteld die bestaat uit een brede vertegenwoordiging van de schoolorganisatie:
  - een teamleider
  - een personeelslid
  - een ouder/verzorger (zo mogelijk een lid van de ouderraad)
  - externe juridische adviseur

Het beroep moet overeenkomstig artikel 2.63 WVO binnen vijf werkdagen nadat de beslissing aan de kandidaat is bekendgemaakt, schriftelijk bij de commissie van beroep worden ingediend.

Adressering: Commissie van Beroep Examenzaken
Postbus 49
7450 AA Holten

De commissie stelt een onderzoek in en beslist binnen twee weken na ontvangst van het beroepschrift, tenzij zij de tweede termijn gemotiveerd heeft verlengd met ten hoogste twee weken. Bij het onderzoek wordt nagegaan of door de betrokken partijen de juiste procedures gevolgd zijn. De commissie stelt bij haar beslissing zo nodig vast op welke wijze de kandidaat alsnog in de gelegenheid zal worden gesteld het eindexamen geheel of gedeeltelijk af te leggen onverminderd het bepaalde in de laatste volzin van het tweede lid. De commissie deelt haar beslissing schriftelijk mede aan de kandidaat, aan de ouders, voogd of verzorgers van de kandidaat indien deze minderjarig is, de directeur en aan de inspectie. De beslissing van de beroepscommissie is bindend. Bezwaarmogelijkheid bestaat dan nog uitsluitend bij de Landelijke Klachtencommissie.

Artikel 5 Programma van toetsing en afsluiting (PTA)

1. Het programma van toetsing en afsluiting omvat 4, 5, 6 vwo, 4, 5 havo en 3, 4 vmbo en wordt voor 1 oktober vastgesteld door het bevoegd gezag.
2. De directeur maakt voor 1 oktober het examenreglement en het programma van toetsing en afsluiting kenbaar aan de examenkandidaten van 4, 5, 6, vwo, 4, 5 havo en 3, 4 vmbo. Hierin staat in ieder geval voor elk vak vermeld:
  - a. welke onderdelen van het examenprogramma op het schoolexamen worden getoetst, de inhoud van de onderdelen van het schoolexamen,
  - b. de wijze waarop het schoolexamen wordt afgenomen,
  - c. wanneer de verschillende onderdelen van het schoolexamen plaats vinden,
  - d. de herkansingregeling van het schoolexamen,
  - e. de regels die aangeven op welke wijze het cijfer voor het schoolexamen voor een kandidaat tot stand komt.
3. Het bevoegd gezag respectievelijk de examencommissie zendt voor 1 oktober het vastgestelde programma van toetsing en afsluiting aan de inspectie.
4. Wijzigingen in dit programma gedurende het schooljaar kunnen slechts aangebracht worden met toestemming van de directeur en moeten schriftelijk aan de kandidaten worden meegedeeld.
5. De examencommissie wordt vooraf in de gelegenheid gesteld om te adviseren over een dergelijke wijziging. Het bevoegd gezag wijkt alleen af van het advies van de examencommissie indien opnieuw overleg is gepleegd met de examencommissie en de afwijking schriftelijk is gemotiveerd.
6. Deelname aan alle onderdelen die vastgelegd zijn in het PTA is verplicht voor alle kandidaten, tenzij schriftelijk vastgelegd in overleg met directeur.

Artikel 6 Het schoolexamen

1. Het schoolexamen wordt georganiseerd door de school en staat onder toezicht van het College van Toetsing en Examens (CvTE).
2. Het bevoegd gezag bepaalt het tijdstip waarop het schoolexamen aanvangt.
3. Het schoolexamen bestaat uit meerdere onderdelen die samen het examendossier vormen. De onderdelen kunnen zijn:
  - * schriftelijke toetsen met gesloten en/of open vragen
  - * mondelingen
  - * praktische opdrachten
  - * voor vwo, havo en vmbo-GL/TL het profielwerkstuk
  - * handelingsdelen
4. De toetsen voor het schoolexamen vinden, afhankelijk van het vak, plaats in de leerjaren 4, 5, 6

vwo, 4, 5 havo en 3, 4 vmbo. Er zijn meerdere momenten gepland waarop schoolexamens worden afgelegd. Deze staan beschreven in het Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA). De kandidaat wordt na afloop van elke periode digitaal op de hoogte gesteld van de behaalde resultaten. De kandidaat kan hiertegen binnen 3 x 24 uur na bespreking van het werk door de leraar in beroep gaan bij de directeur. Zie voor de procedure artikel 4, lid 4,5 en 6.

5. Het schoolexamen wordt voor de aanvang van het centraal schriftelijk examen afgesloten.
6. De deelname aan de schoolexamens is verplicht.
7. De kandidaat levert werk behorend bij een praktische opdracht in voordat de aangegeven deadline, zoals vermeld in het PTA, is verstreken.
8. Voor de aanvang van het Centraal Examen vwo, havo of vmbo ontvangt de kandidaat:
  - a. een overzicht van de behaalde resultaten van alle onderdelen van het examendossier, bedoeld in artikel 2.58 WVO.
  - b. welke cijfers hij heeft behaald voor het schoolexamen,
  - c. de beoordeling van de vakken waarvoor geen cijfer wordt vastgesteld,
  - d. de beoordeling van het profielwerkstuk.
9. De eindcijfers voor het schoolexamen dienen gecontroleerd te worden door de leerling, de examinator en de teamleider.

Artikel 7 Vaststelling cijfers schoolexamen

1. Het cijfer van het schoolexamen wordt uitgedrukt in een cijfer uit een schaal van cijfers lopende van 1 tot en met 10.
2. Indien een gemiddelde, als bedoeld in dit artikel, een cijfer met twee of meer decimalen is, wordt dit cijfer afgerond op de eerste decimaal, met dien verstande dat deze decimaal met 1 wordt verhoogd indien de tweede decimaal zonder afronding 5 of hoger is.
3. Indien een kandidaat in een vak door twee of meer leraren is geëxamineerd, bepalen deze leraren in onderling overleg het cijfer voor het schoolexamen. Komen zij niet tot overeenstemming, dan wordt het cijfer bepaald op het rekenkundig gemiddelde van de beoordelingen door ieder van hen.
4. Indien in een vak tevens Centraal Examen wordt afgelegd, worden de in het eerste lid genoemde cijfers gebruikt met de daartussen liggende cijfers met 1 decimaal.
5. De examinator stelt de kandidaat zo spoedig mogelijk in kennis van de cijfers van de afzonderlijke toetsen.
6. In afwijking van het eerste lid worden de volgende vakken beoordeeld met 'onvoldoende', 'voldoende' of 'goed':
  - Lichamelijke opvoeding. Deze beoordeling gaat uit van de mogelijkheden van de leerling en geschiedt op de grondslag van het genoegzaam afsluiten van de desbetreffende schoolexamenonderdelen.
  - Culturele en kunstzinnige vorming voor vmbo-GL/TL
  - Het profielwerkstuk voor vmbo-GL/TL
  - LOB (loopbaanoriëntatie en begeleiding)
7. Indien een leerling examen doet in een vak op een hoger niveau, en vlak voor het examen besluit toch op eigen niveau deel te nemen, kan deze gebruik maken van de terugvalregeling. Zie hiervoor examenblad.nl.

Artikel 8 Vrijstellingsregeling

Op verzoek van de kandidaat die doubleert in 3, 4 vmbo, 4, 5 havo of 4, 5, 6 vwo kan gebruik worden gemaakt van de vrijstellingsregeling voor het schoolexamen.

Kandidaten kunnen alleen dan in aanmerking komen voor vrijstelling wanneer het een vak betreft met alleen een schoolexamen (en geen Centraal Examen) en het vak met een voldoende is afgesloten

volgens het PTA. Indien van de mogelijkheid tot vrijstelling gebruik wordt gemaakt kunnen aan de kandidaat voor genoemde schoolexamens aanvullende activiteiten worden opgedragen ter invulling van de onderwijstijd. Een gezakte eindexamenkandidaat kan tevens afstand doen van zijn schoolexamencijfers uit het voorexamenjaar. Zie de bijlagen “uitwerking examenreglement” voor de specifieke eisen.

Artikel 9 Bezwaren t.a.v. beoordelingen schoolexamen

1. De kandidaat kan zijn bezwaren schriftelijk binnen vijf dagen na bekendmaking van de beoordeling richten aan de directeur.
2. De examensecretaris kan, na de leraar-examinator en de kandidaat te hebben gehoord, bepalen dat een tweede correctie van een toets zal plaatsvinden. Directeur, leraar-examinator en een tweede corrector stellen dan in gezamenlijk overleg de definitieve beoordeling vast.
3. Als één van de betrokken partijen dit wenst, zal de directeur zich laten adviseren door een commissie bestaande uit drie leraren, door de directeur aan te wijzen. Binnen vijf dagen na bekendmaking van deze aanwijzing is schriftelijk beroep door de kandidaat en de leraar-examinator bij het bestuur mogelijk.

Artikel 10 Verhinderung bij het schoolexamen

Wanneer de kandidaat om gezondheidsredenen of door een andere vorm van overmacht, ter beoordeling van de directeur, niet in staat is aan een toets van het schoolexamen deel te nemen, dienen de ouders, voogden of verzorgers hiervan voor de aanvang van de toets de school in kennis te stellen. Voor de uitwerking zie tevens het document “Aandachtspunten voor leerlingen bij de afname van (school)examens” op mijn.waerdenborch.

Artikel 11 Inhalen van de schoolexamens

Indien een kandidaat om een aantoonbaar geldige reden, dit ter beoordeling van de directeur, verhinderd is bij een toets van het schoolexamen aanwezig te zijn, moet de kandidaat na afloop van een schoolexamenperiode deze gemiste toets zo snel mogelijk inhalen, tenzij de directeur anders beslist. Het inhalen vindt uitsluitend plaats na onderling overleg met de examinator. De data voor inhalen en herkansing zijn vastgelegd in het document “Overzicht SE-periodes en inhaal- en herkansingsdata” op mijn.waerdenborch.

Artikel 12 Herkansing schoolexamens

1. Kandidaten van 4, 5, 6 vwo, 4, 5 havo en 3, 4 vmbo hebben het recht op herkansing van schriftelijke schoolexamens, alsmede in het vmbo van de beroepsgerichte vakken. Het is niet mogelijk luistervaardigheidstoetsen, practicumonderzoeken, werkstukken, werkverslagen, mondelinge toetsen, verwerkingsopdrachten literatuur, het profielwerkstuk en projectverslagen te herkansen. De herkansbaarheid van schoolexamenonderdelen staat in het PTA beschreven.
2. Bij de herkansing geldt de regel dat het hoogste cijfer telt.
3. Een kandidaat die een toets moet inhalen heeft geen recht meer op een herkansingsmogelijkheid voor deze toets bij de eerstvolgende herkansing. In bijzondere gevallen kan de directeur van deze maatregel afwijken.
4. Wanneer een kandidaat zich te laat aanmeldt voor een herkansing, vervalt het recht tot

- herkansen.
5. Een kandidaat die op het tijdstip van de herkansingstoetsen verhinderd is, heeft geen recht meer op herkansing.
  6. De data voor inhalen en herkansing zijn vastgelegd in het document “Overzicht SE-periodes en inhaal- en herkansingsdata” op mijn.waerdenborch.

Artikel 13 Examendossier

Het schoolexamen voor het vwo, havo en vmbo kent een examendossier. Het examendossier geeft een overzicht van de onderdelen van het schoolexamen die een kandidaat heeft afgelegd met de daarbij behorende resultaten.

Het examendossier van vmbo-kandidaten omvat tevens de resultaten die behaald zijn voor de vakken uit 3 vmbo waarin zij geen examen zullen afleggen.

Artikel 14 Centraal Examen

Het Centraal Examen wordt afgenomen conform artikel 2.56 WVO.

1. Een kandidaat kan alleen aan het Centraal Examen deelnemen, wanneer de werkzaamheden voor alle onderdelen van het Schoolexamen zijn afgesloten.
2. Bij die vakken waar het examendossier ook een handelingsdeel omvat, kan een kandidaat pas het schoolexamen afsluiten wanneer alle werkzaamheden behorende tot het handelingsdeel naar behoren zijn afgerond.
3. Bij de afname zijn uitsluitend de hulpmiddelen toegestaan zoals omschreven in “regeling toegestane hulpmiddelen voor de centrale examens vo 2025” op examenblad.nl.

Artikel 15 Vaststelling cijfers Centraal Examen

1. De examinerator en de gecommiteerde stellen in onderling overleg het cijfer voor het Centraal Examen vast. Daarbij gebruiken zij een van de cijfers uit de schaal cijfers, genoemd in artikel 7 van het Eindexamenreglement De Waerdenborch. Bij beeldschermexamens voor vmbo-BB en vmbo-KB is niet in alle gevallen sprake van een gecommiteerde.
2. Indien de examinerator en de gecommiteerde daarbij niet tot overeenstemming komen, wordt het geschil voorgelegd aan het bevoegd gezag van de gecommiteerde. Dit bevoegd gezag kan hierover in overleg treden met het bevoegd gezag van de examinerator. Indien het geschil niet kan worden beslecht, wordt hiervan melding gemaakt aan de inspectie. De inspectie kan een derde onafhankelijke gecommiteerde aanwijzen. De beoordeling van de derde gecommiteerde komt in de plaats van de eerdere beoordelingen.
3. De directeur stelt het cijfer voor het Centraal Examen in een vak vast op grond van het voorgaande lid met inachtneming van de regels bedoeld in artikel 2, tweede lid onderdeel e, Wet College voor Toetsen en Examens.

Artikel 16 Eindcijfer eindexamen

1. Het eindcijfer voor alle vakken van het eindexamen wordt uitgedrukt in een geheel cijfer uit de reeks 1 tot en met 10.
2. De directeur bepaalt het eindcijfer voor een vak op het rekenkundig gemiddelde van het cijfer voor het schoolexamen en het cijfer voor het Centraal Examen. Is dit gemiddelde niet een geheel getal, dan wordt het naar beneden afgerond indien het eerste cijfer achter de komma een 4 of lager is en indien dat cijfer een 5 of hoger is, naar boven afgerond.
3. Indien in een vak alleen een schoolexamen is gehouden, is het cijfer voor het schoolexamen (afgerond op 1 decimaal) tevens het eindcijfer (afgerond op geheel getal).
4. De volgende vakken worden afgesloten met de kwalificatie onvoldoende, voldoende of goed:
  - o culturele en kunstzinnige vorming (vmbo)

- LOB
  - lichamelijke opvoeding
  - Profielwerkstuk (vmbo GL/TL)
5. Voor de uitslagbepaling worden alle eindcijfers voor de kleine vakken op havo en vwo (ckv, maatschappijleer en het profielwerkstuk), rekenkundig gemiddeld in het zogeheten combinatiecijfer. Elk van de cijfers telt even zwaar mee. Het combinatiecijfer wordt op de cijferlijst vermeld.

Artikel 17 Vaststelling uitslag

De directeur en de examensecretaris stellen de uitslag vast met inachtneming van de uitslagregel. De uitslag luidt geslaagd of afgewezen.

Artikel 18 Uitslag

Voor het vaststellen van de uitslag gelden per afdeling specifieke regels. Deze worden toegelicht in de Uitwerkingen per afdeling aansluitend aan dit reglement.

Artikel 19 Herkansing Centraal Examen

1. Elke kandidaat heeft voor één vak waarin hij reeds examen heeft afgelegd het recht om in het tweede tijdvak opnieuw deel te nemen aan het Centraal Examen.
Bij een eindexamen van de basis- of kaderberoepsgerichte leerweg in het vmbo bestaat dit recht eveneens voor het praktisch gedeelte van het Centraal Examen in een beroepsgericht programma, indien de kandidaat met de behaalde onvoldoende niet voldoet aan de voorwaarden om in aanmerking te kunnen komen voor een diploma.
2. Het hoogst behaalde cijfer geldt als definitief cijfer voor het Centraal Examen.

Artikel 20 Verhinderings tijdens het Centraal Examen

1. Indien een kandidaat om een geldige reden ter beoordeling van de directeur is verhinderd bij één of meer examens in het eerste tijdvak aanwezig te zijn, wordt hem in het tweede tijdvak de gelegenheid gegeven het Centraal Examen in ten hoogste twee vakken te voltooien.
2. Indien een kandidaat in het tweede tijdvak evenzeer verhinderd is of wanneer hij het Centraal Examen in het tweede tijdvak niet kan voltooien, wordt hij in de gelegenheid gesteld in het derde tijdvak ten overstaan van het College voor Toetsen en Examens zijn eindexamen te voltooien.

Artikel 21 Afwijking wijze van examineren

1. De directeur kan toestaan dat een kandidaat met ondersteuningsbehoefte bij het examen (met een officiële verklaring van een specialist), geheel of gedeeltelijk aflegt op een wijze die is aangepast aan de mogelijkheden van de kandidaat. In dat geval bepaalt de directeur de wijze waarop het examen zal worden afgelegd, met dien verstande dat aan de overige bepalingen uit dit Examenreglement en de WVO wordt voldaan. Hij doet hiervan zo spoedig mogelijk mededeling aan de inspectie.
2. De directeur kan toestaan dat ten aanzien van een kandidaat die met inbegrip van het schooljaar waarin hij eindexamen aflegt ten hoogste zes jaren onderwijs in Nederland heeft gevolgd en voor wie het Nederlands niet de moedertaal is, wordt afgeweken van de voorschriften gegeven bij of krachtens dit besluit.

Voor zover wordt afgeweken van de voorschriften wordt deze afwijking medegedeeld aan de inspectie. De afwijking kan voor zover deze het Centraal Examen betreft slechts bestaan uit een verlenging van de duur van de toets van het Centraal Examen met ten hoogste 30 minuten.

Artikel 22 Spreiding examen

1. De directeur kan, de inspectie gehoord, toestaan dat ten aanzien van een kandidaat die in het laatste leerjaar langdurig ziek is, en ten aanzien van een kandidaat die lange tijd ten gevolge van een bijzondere, van de wil van de kandidaat onafhankelijke omstandigheid niet in staat is geweest het onderwijs in alle betrokken eindexamenvakken gedurende het laatste leerjaar te volgen, het Centraal Examen en in voorkomend geval het schoolexamen, voor een deel van de vakken in het ene schooljaar en voor het andere deel in het daarop volgende schooljaar wordt afgelegd. In dat geval wordt het eindexamen in een vak in het eerste of in het tweede van deze schooljaren afgesloten.

2. De directeur geeft de in het eerste lid bedoelde toestemming uiterlijk voor de aanvang van het eerste tijdvak van het Centraal Examen. In bijzondere gevallen kan de directeur hiervan afwijken ten behoeve van een kandidaat die nog niet in alle betrokken eindexamenvakken Centraal Examen heeft afgelegd.

Artikel 23 Inzage gemaakt examenwerk en geschil na inzage

Iedere eindexamenkandidaat heeft recht op inzage van zijn eigen gemaakte examenwerk. In aanwezigheid van de examensecretaris en bij voorkeur examinerator, kan een leerling het eigen gemaakte werk inzien. De kandidaat heeft van papieren toetsen het recht op het ontvangen van een kopie van het eigen gemaakte werk. Bij vmbo-BB en vmbo-KB is alleen inzage van de digitaal gemaakte toetsen mogelijk. De kandidaat moet een duidelijk inzicht worden gegeven in het gewicht dat aan elke opgave wordt toegekend, alsmede in de normering.

Als de eindexamenkandidaat aannemelijk kan maken dat er een aanwijsbare fout bij de correctie is gemaakt, wordt op de volgende manier gehandeld:

1. De eindexamenkandidaat zet zijn argumenten over vernomen fouten op papier.
2. Op verzoek van de directeur kijkt de 1e corrector op grond van deze argumenten of naar zijn mening een aanpassing van de score aan de orde is.
3. De 1e corrector neemt contact op met de 2e corrector, geeft aan welke argumenten de leerling heeft en waarom de 1e corrector deze wel of geen reden vindt voor aanpassing van de score. Op basis van een zorgvuldige voorbereiding voeren de correctoren hierover gemotiveerd overleg.
4. De uitkomst van dit contact wordt schriftelijk vastgelegd en wordt gedeeld met de directeur.
- 4a. Overeenstemming over aanpassing van de score.
Alleen als beide correctoren in overleg met elkaar tot de conclusie komen dat de score moet worden aangepast, wordt deze aangepast. De directeur (in samenwerking met de examensecretaris) past de uitslag aan. DUO/Examendiensten en de inspectie worden op de hoogte gesteld van een eventueel nieuw vastgesteld cijfer. De inspectie zal in deze situatie altijd contact opnemen met de 2e corrector en de directeur van de desbetreffende school om na te gaan of de 2e corrector niet onder druk is gezet. Als de correctoren beiden van mening zijn dat de score niet dient te worden aangepast, laat de directeur dat aan de leerling weten.
- 4b. Geen overeenstemming over wel/geen aanpassing van de score.
Indien de correctoren van mening verschillen over het al dan niet aanpassen van een score, kunnen de directeuren van de beide scholen in overleg met elkaar twee nieuwe correctoren aanstellen die het werk opnieuw beoordelen. Op basis van de nieuwe beoordeling stelt de directeur het cijfer vast. Het is aan te raden om twee docenten te kiezen die niet direct betrokken zijn, maar bijvoorbeeld verbonden zijn aan een andere school die onder hetzelfde bestuur hangt. Het spreekt voor zich dat deze docenten bevoegd moeten zijn voor het examenvak én dat zij zelf een eindexamenklas hebben.

Artikel 24 Bewaren examenwerk

1. Schriftelijk werk, werkstukken, enz. die onderdeel zijn van het schoolexamen worden de kandidaten na correctie ter inzage gegeven op school. Het werk dat leerlingen maken in het kader van het schoolexamen en dat tezamen kan worden beschouwd als het examendossier, wordt tot zes maanden na het verstrijken van de bezwarentermijn bewaard.
2. De directeur draagt er zorg voor dat een volledig stel van de bij de centrale examens gemaakte opgaven gedurende tenminste zes maanden na vaststelling van de uitslag bewaard blijft in het archief van de school.

Artikel 25   Algemeen artikel

In gevallen waarin de regeling niet voorziet beslist de directeur.

Binnen vijf dagen na de bekendmaking van deze beslissing van de directeur, is schriftelijk beroep door de kandidaat en de examinerator bij het bestuur mogelijk.

Dit document is opgesteld met inachtneming van het document "toetsbeleid" van de Waerdenborch.

Artikel 26   Inwerkingtreding

Dit reglement treedt met ingang van 1 augustus 2024 in werking voor alle examenkandidaten van De Waerdenborch.

Artikel 27   Vervallen voorgaande Eindexamenreglementen

Op de datum van inwerkingtreding van dit reglement vervallen alle voorgaande Eindexamenreglementen.

Artikel 28   Citeerartikel

Dit reglement kan worden aangehaald als: "Eindexamenreglement De Waerdenborch vmbo-havo- vwo".

Uitwerking van het Examenreglement voor havo en vwo

In dit deel staan de specifieke uitwerkingen en toelichtingen op het Examenreglement, bedoeld voor de afdelingen havo en vwo. De artikelnummers tussen haakjes verwijzen naar het artikel in het Examenreglement.

1. Indeling eindexamen en profielen (Artikel 2)

- a. Overzicht van vakken die met alleen een schoolexamen en met een schoolexamen en een Centraal Examen worden afgesloten:
Vwo: de vakken wiskunde D, kvv, in, o&o, lo en ma hebben alleen een SE, de overige vakken hebben een SE en een CE.
Havo: de vakken kvv, in, o&o, lo en ma hebben alleen een SE, de overige vakken hebben een SE en een CE.
- b. Het profielwerkstuk is een werkstuk, een presentatie daaronder begrepen, waarin op geïntegreerde wijze kennis, inzicht en vaardigheden aan de orde komen die van betekenis zijn in het betreffende profiel.
- c. Het profielwerkstuk vwo en havo heeft betrekking op één of meer vakken uit het vakkenpakket van de betreffende leerling. Er moet tenminste één groot vak bij betrokken zijn. Een groot vak heeft op de havo een omvang van minimaal 320 uur en op het vwo minimaal 440 uur.

2. Onregelmatigheden (Artikel 4)

Onregelmatigheden zijn onder andere:

- a. Het zich onttrekken aan een mondeling, schriftelijk of praktisch onderdeel van het schoolexamen (zie hiervoor de 'procedure niet inleveren van toetswerk en absentie bij SE's').
- b. Het niet tijdig inleveren van handelingsdelen (zoals boekenlijsten, verslagen, praktische opdrachten etc.) Handelingsdelen en andere werkstukken dienen persoonlijk (niet per e-mail of het postvak) of via Magister bij de leraar te worden ingeleverd, tenzij er tussen leraar en leerling een andere afspraak is gemaakt (zie hiervoor de 'procedure niet inleveren van toetswerk en absentie bij SE's').
- c. Het in gebreke blijven bij het maken en nakomen van afspraken ten aanzien van (school)examens. Dit geldt ook voor het inhalen en het herkansen van (school)examens.
- d. Fraude (plagiaat, spieken), oneigenlijk gebruik van een AI (artificial intelligence) of andere onrechtmatige hulpmiddelen).

3. Aantal toetsen voor het schoolexamen havo en vwo (Artikel 5 en 6)

In 4, 5 havo en in 4, 5, 6 vwo worden schoolexamens gepland.

Daarnaast mogen leraren in de voorexamenklassen toetsen geven voor hun vak in de reguliere lesweken. Het jaarcijfer van deze toetsen telt mee voor de overgang naar het volgende leerjaar.

Aantal toetsen in 4 vwo

Een aantal vakken heeft één of meerdere schoolexamens in V4. Zie hiervoor het PTA op mijn.waerdenborch.

Sommige van deze vakken hebben daarnaast ook voortgangstoetsen.

Voor de overige vakken worden uitsluitend voortgangstoetsen gegeven.

Het vak maatschappijleer wordt in 4 vwo afgesloten. Daarom zijn er voor dit vak een aantal schoolexamenperiodes georganiseerd.

Daarnaast mag de leraar maatschappijleer toetsen geven in de reguliere lesweken. Het jaarcijfer van deze toetsen telt mee voor de overgang naar 5V.

4. Vaststelling cijfers schoolexamen (Artikel 7)

- a. Voorbeelden afronding schoolexamencijfers, voor vakken waarvoor een Centraal Examen volgt:
5,45 -> 5,5
5,44 -> 5,4
- b. Voorbeeld afronding schoolexamen, voor vakken waarvoor geen Centraal Examen volgt: 5,45 -> 5,5 -> 6
5,44 -> 5,4 -> 5

5. Vrijstellingsregeling (Artikel 8)

Voor gedoubleerde leerlingen in 4, 5 havo of 4, 5, 6 vwo gelden onderstaande regels:

1. Vrijstellingen zijn uitsluitend mogelijk voor de vakken:
maatschappijleer (4H en 4V)
informatica (5H en 6V)
culturele en kunstzinnige vorming (4H en 5V)
het profielwerkstuk (5H en 6V, zie ook instructie profielwerkstuk havo en vwo),
onderzoek & ontwerpen (5H en 6V)
2. Een eis voor het verkrijgen van een vrijstelling voor het volgen van en het examen doen in een vak is dat de kandidaat het vak heeft afgesloten met een voldoende eindcijfer.
Een kandidaat mag er altijd voor kiezen om een vak over te doen, ongeacht het behaalde cijfer of de beoordeling. De eerder behaalde resultaten en de cijfers en/of beoordelingen komen daarmee te vervallen.
3. De vrijgekomen studielast moet een kandidaat in onderling overleg met de mentor invullen. De kandidaat levert voor 1 oktober een urenbesteding in bij de mentor.
4. Voor de vakken die niet hierboven genoemd zijn, geldt dat er geen vrijstellingen mogelijk zijn.
5. Een gezakte eindexamenkandidaat kan tevens afstand doen van zijn schoolexamencijfers uit het voorexamenjaar. Dit kan uitsluitend voor de schoolexamens waarvan de eindtermen tevens worden afgetoetst in het eindexamenjaar.

6. Inhalen van schoolexamen (Artikel 11)

De kandidaat dient zelf initiatief te nemen om de gemiste schoolexamens zo spoedig mogelijk (d.w.z. bij voorkeur binnen een week na afwezigheid) in te halen.

Indien een schoolexamen moet worden ingehaald, vervalt het recht tot herkansing voor dit SE-onderdeel. Data van inhalen en herkansingen van het schoolexamen staan in een apart tijdschema vermeld in het "Overzicht SE-periodes en inhaal- en herkansingsdata" op mijn.waerdenborch.

7. Herkansing van toetsen van het schoolexamen (Artikel 12)

- a. De data van de herkansingsmogelijkheden worden tijdig aan de kandidaten bekendgemaakt.
- b. In 4 en 5 havo en in 4, 5 en 6 vwo mogen leerlingen na elke schoolexamenperiode een vak herkansen.
- c. Voor het vak maatschappijleer geldt vanwege de bijzondere status van het vak een aparte herkansingsregeling. De gedetailleerde herkansingsmogelijkheden voor maatschappijleer zijn opgenomen in het PTA.
- d. De kandidaten die van het herkansingsrecht gebruik willen maken, moeten zich schriftelijk aanmelden. Te laat gedane aanvragen voor een herkansing worden niet meer in behandeling genomen.
- e. Niet herkansbaar zijn: het profielwerkstuk, praktische opdrachten, mondelingen, presentaties, practica, verslagen, werkstukken, projectopdrachten en kijk- en luistervaardigheidstoetsen.

8. Centraal Examen (Artikel 14)

Aanwijzingen en regels omtrent de gang van zaken bij de examens worden ruim voor aanvang van het Centraal Examen aan de kandidaten bekendgemaakt.

Eindcijfer eindexamen (Artikel 15 en 16)

Voorbeelden afronding eindcijfers

SE-cijfer =	7,4		
	----	Gemiddeld 7,50	Eindcijfer = 8
CE-cijfer =	7,6		

SE-cijfer =	5,4		
	----	Gemiddeld 5,45	Eindcijfer = 5
CE-cijfer	5,5		

Bij vakken met een CE wordt bij de afronding van de eindcijfers dus niet gekeken naar de tweede decimaal. Dit in tegenstelling tot het eindcijfer voor vakken met alléén een schoolexamencijfer.

9. Het combinatiecijfer havo en vwo (Artikel 16)

Om vakken met een grote studielast eerlijk te kunnen vergelijken met vakken met een kleine studielast is het combinatiecijfer ingevoerd. De behaalde cijfers voor de kleine vakken vormen samen één (combinatie)cijfer dat meetelt in de uitslagbepaling.

Het combinatiecijfer op de havo en het vwo bestaat uit 3 vakken: maatschappijleer, ckv en het profielwerkstuk. Op het gymnasium bestaat het combinatiecijfer uitsluitend uit de onderdelen maatschappijleer en het profielwerkstuk.

Het combinatiecijfer wordt op de cijferlijst vermeld. Voor het berekenen van het combinatiecijfer worden de op de cijferlijst vermelde afgeronde cijfers (bestaande uit gehele getallen) gemiddeld. Vervolgens wordt het gemiddelde weer afgerond op het nabij liggende gehele getal: 5,5 wordt dus een 6 en 5,45 wordt een 5.

10. Uitslag havo (Artikel 17)

1. Voor lo moet een waardering voldoende of goed behaald zijn.
2. Het gemiddelde cijfer van de vakken van het centraal examen (CE) moet voldoende (tenminste 5,5) zijn.
3. Maximaal één 5 als eindcijfer (gemiddelde van het schoolexamen en Centraal Examen) voor de kernvakken: Nederlands, Engels en wiskunde.
4. Een examenkandidaat havo is geslaagd als:
  - * alle eindcijfers 6 of hoger zijn, of
  - * er 1 x 5 is behaald en voor de overige vakken een 6 of hoger, of
  - * er 1 x 4 of 2 x 5 of 1 x 5 en 1 x 4 is behaald en voor de overige vakken 6 of hoger, waarbij het gemiddelde tenminste 6,0 is
  - * er geen eindcijfer lager dan een 4 is behaald.
5. De cijfers voor maatschappijleer, ckv en het profielwerkstuk maken deel uit van het combinatiecijfer. Een eindcijfer lager dan een 4 op de cijferlijst betekent dat een kandidaat niet geslaagd is. Dit geldt ook voor de verschillende onderdelen die mee wegen in het combinatiecijfer.
6. Leerlingen die geen wiskunde in hun pakket hebben, moeten hebben deelgenomen aan de rekentoets.
7. Om cum laude te slagen moet een leerling een gemiddeld eindcijfer van een 8,0 of hoger hebben en er mag geen eindcijfer lager dan een 6 staan.

11. Uitslag vwo (Artikel 18)

1. Voor lo moet een waardering voldoende of goed behaald zijn.
2. Het gemiddelde cijfer van de vakken van het Centraal Examen (CE) moet voldoende (tenminste 5,5) zijn.
3. Maximaal één 5 als eindcijfer (gemiddelde van het schoolexamen en Centraal Examen) voor de kernvakken: Nederlands, Engels en wiskunde.
4. Een examenkandidaat vwo is geslaagd als:
  - * alle eindcijfers 6 of hoger zijn, of
  - * er 1 x 5 is behaald en voor de overige vakken een 6 of hoger, of
  - * er 1 x 4 of 2 x 5 of 1 x 5 en 1x 4 is behaald en voor de overige vakken 6 of hoger, waarbij het gemiddelde tenminste 6,0 is
  - * er geen eindcijfer lager dan een 4 is behaald.
5. De cijfers voor maatschappijleer, ckv en het profielwerkstuk maken deel uit van het combinatiecijfer. Een eindcijfer lager dan een vier op de cijferlijst betekent dat een kandidaat niet geslaagd is. Dit geldt ook voor de verschillende onderdelen die meewegen in het combinatiecijfer. Op het gymnasium bestaat het combinatiecijfer uitsluitend uit de onderdelen maatschappijleer en het profielwerkstuk.
6. Om cum laude te slagen moet een leerling een gemiddeld eindcijfer van een 8,0 of hoger hebben en er mag geen eindcijfer lager dan 7 staan.

12. Herkansing Centraal Examen (Artikel 19)

Het recht op herkansing geldt ook voor kandidaten die reeds geslaagd zijn en hun cijfer willen verbeteren, waarbij het hoogste cijfer telt.

13. Afwijking wijze van examineren (Artikel 21)

Kandidaten met een beperking die in aanmerking denken te komen voor faciliteiten (bijvoorbeeld verlenging van de zittingsduur) moeten hiertoe vóór 1 november een schriftelijk verzoek indienen via de mentor of de administratie.

De examensecretaris verlangt een schriftelijke verklaring van een geraadpleegde deskundige met daarin opgenomen een advies. In het geval van kandidaten met dyslexie of dyscalculie dient de deskundige een psycholoog of een orthopedagoog te zijn.

Kandidaten met een niet-Nederlandstalige achtergrond (NT2) moeten vóór 1 november een schriftelijk verzoek indienen om in aanmerking te komen voor faciliteiten genoemd bij artikel 21 van dit Examenreglement.

14. Bewaren examenwerk (Artikel 24)

Het werk van het schoolexamen wordt te allen tijde aan de kandidaat ter inzage gegeven. Het werk van het Centraal Examen wordt door de examinerator en een gecommiteerde gecorrigeerd en wordt ter inzage gegeven wanneer de kandidaat daartoe een schriftelijk verzoek indient bij de directeur voor aanvang van het 2^e tijdvak.

Inzage geschiedt in aanwezigheid van de examensecretaris en/of de examinerator. Tot zes maanden na vaststelling van de uitslag dient het werk bewaard te blijven.

Uitwerkingen van het Examenreglement mavo

In dit deel staan de specifieke uitwerkingen en toelichtingen op het Examenreglement, bedoeld voor de mavo (GL en TL). De artikelnummers tussen haakjes verwijzen naar het artikel in het Examenreglement.

1. Indeling eindexamen en profielen (Artikel 3)

- a. De vakken ckv, lo en ma hebben alleen een SE, de overige vakken hebben een SE en een CE.
- b. Het profielwerkstuk is een werkstuk, een presentatie daaronder begrepen, waarin op geïntegreerde wijze kennis, inzicht en vaardigheden aan de orde komen die van betekenis zijn in het betreffende profiel/in de betreffende sector.
- c. De gemengde leerweg (GL) kent vijf algemene vakken en D&P (alleen in Holten).
- d. De theoretische leerweg (TL) kent zes algemene vakken. Daarnaast kunnen leerlingen kiezen voor een extra vak. Ne/En/Ckv/LO zijn verplichte vakken.

2. Onregelmatigheden (Artikel 4)

Onregelmatigheden zijn onder andere:

- a. Het zich onttrekken aan een mondeling, schriftelijk of praktisch onderdeel van het schoolexamen (zie hiervoor de 'procedure niet inleveren van toetswerk en absentie bij SE's').
- b. Het niet tijdig inleveren van handelingsdelen (zoals boekenlijsten, verslagen, praktische opdrachten, profielwerkstuk etc.) Handelingsdelen en andere werkstukken dienen persoonlijk (en niet per E-mail of het postvak) bij de leraar te worden ingeleverd tenzij er tussen leraar en leerling een andere afspraak is gemaakt.
- c. Het in gebreke blijven bij het maken en nakomen van afspraken ten aanzien van (school)examens. Dit geldt ook voor het inhalen en het herkansen van (school)examens (zie hiervoor de 'procedure niet inleveren van toetswerk en absentie bij SE's').
- d. Fraude (plagiat, spieken), oneigenlijk gebruik van een AI (artificial intelligence) of andere onrechtmatige hulpmiddelen).

3. Aantal toetsen voor het schoolexamen (Artikel 5 en 6)

In 3 mavo zijn er voor ieder algemeen vak twee SE-periodes. Uitzonderingen hierop zijn de kunstvakken (Te/Ha/Mu), CKV en LO. CKV wordt afgerond in leerjaar 3. Buiten de schoolexamenweken worden in leerjaar 3 proefwerken en schriftelijke overhoringen afgenomen die meetellen voor de overgang van leerjaar 3 naar leerjaar 4, deze tellen niet mee voor het eindexamen.

In leerjaar 4 kennen we drie schoolexamenperiodes voor de algemene vakken. Tussendoor kunnen deadlines staan vermeld in het PTA voor het inleveren van werkstukken/taaldossiers en voor het vak maatschappijleer. Ook de KLVT's worden buiten de SE-weken afgenomen. De beroepsgerichte vakken kennen een andere indeling van het jaar en wijken af van deze drie schoolexamenweken.

Ten aanzien van de inhoud, de vorm en de gewichten van alle toetsen (PTA) dienen de secties ter goedkeuring een voorstel in bij de directeur.

Het volledige PTA is digitaal beschikbaar op mijn.waardenborch.nl

4. Vaststelling cijfers schoolexamen (Artikel 7)

- a. Voorbeelden afronding schoolexamencijfers, voor vakken waarvoor een Centraal Examen volgt:
5,45 -> 5,5
5,44 -> 5,4
- b. Voorbeeld afronding schoolexamen, voor vakken waarvoor geen Centraal Examen volgt:
5,45 -> 5,5 -> 6
5,44 -> 5,4 -> 5

5. Vrijstellingsregeling (Artikel 8)

Voor gedoubleerde/gezakte leerlingen gelden onderstaande regels:

- 1 Vrijstellingen zijn uitsluitend mogelijk voor CKV (culturele en kunstzinnige vorming) en maatschappijleer en voor de beroepsgerichte profielmodules en/of keuzevakken.
- 2 Een eis voor het verkrijgen van een vrijstelling voor het volgen van en het examen doen in een vak is dat de kandidaat het vak heeft afgesloten met een voldoende eindcijfer.
- 3 Een kandidaat mag er altijd voor kiezen om een vak over te doen, ongeacht het behaalde cijfer of de beoordeling. De eerder behaalde resultaten en de cijfers en/of beoordelingen komen daarmee te vervallen.
- 4 De vrijgekomen studielast moet een kandidaat in onderling overleg met de mentor invullen.
- 5 Voor de vakken die niet hierboven genoemd zijn, geldt dat er geen vrijstellingen mogelijk zijn.
- 6 Een gezakte eindexamenkandidaat kan tevens afstand doen van zijn schoolexamencijfers uit het voorexamenjaar. Dit kan uitsluitend voor de schoolexamens waarvan de einddoelen tevens worden afgetoetst in het eindexamenjaar.

6. Inhalen van schoolexamen (Artikel 11)

De kandidaat dient zelf initiatieven te ontwikkelen om de gemiste schoolexamens zo spoedig mogelijk (d.w.z. bij voorkeur binnen een week na afwezigheid) in te halen. Wanneer een SE wordt ingehaald vervalt het recht om diezelfde toets te herkansen. Data van inhalen en herkansingen van het schoolexamen staan in een apart tijdschema vermeld in het "Overzicht SE-periodes en inhaal- en herkansingsdata" op mijn.waerdenborch.

7. Herkansing van toetsen van het schoolexamen (Artikel 12)

- a. De data van de herkansingsmogelijkheden worden tijdig aan de kandidaten bekendgemaakt.
- b. In 3 vmbo en 4 vmbo mogen leerlingen na elke schoolexamenperiode een vak herkansen.
- c. De kandidaten die van het herkansingsrecht gebruik willen maken, moeten zich schriftelijk aanmelden. Te laat gedane aanvragen voor een herkansing worden niet meer in behandeling genomen.
- d. Niet herkansbaar zijn: het profielwerkstuk, praktische opdrachten, mondelingen presentaties, practica, verslagen, werkstukken en kijk- en luistervaardigheidstoetsen, tenzij anders vermeld in het PTA.

8. Centraal Examen (Artikel 14)

Aanwijzingen en regels omtrent de gang van zaken bij de examens worden ruim voor aanvang van het Centraal Examen aan de kandidaten bekendgemaakt.

9. Eindcijfer eindexamen (Artikel 15 en 16)

Voorbeelden afronding eindcijfers

SE-cijfer =	7,4		
	----	Gemiddeld 7,50	Eindcijfer = 8
CE-cijfer =	7,6		

SE-cijfer =	5,4		
	----	Gemiddeld 5,45	Eindcijfer = 5
CE-cijfer	5,5		

Bij vakken met een CE wordt bij de afronding van de eindcijfers dus niet gekeken naar de tweede decimaal. Dit in tegenstelling tot het eindcijfer voor vakken met alléén een schoolexamencijfer.

10. Uitslag Gemengde Leerweg (Artikel 18)

1. Voor lo, ckv en het profielwerkstuk moet een waardering voldoende of goed behaald zijn.
2. Het gemiddelde cijfer van de vakken van het centraal examen (CE) moet voldoende (tenminste 5,5) zijn.
3. Nederlands moet minimaal een 5 zijn.
4. LOB moet zijn gedaan.
5. De afzonderlijke keuzevakken moeten minimaal een 4 zijn.
6. Voor leerlingen zonder wiskunde in hun pakket geldt dat ze de rekentoets moeten hebben afgelegd.
7. Voor de uitslagbepaling tellen mee, Ne/En/Ma/combinatiecijfer (profielvak 2x, keuzevak a 1x en keuzevak b 1x)/ en alle keuzevakken. De kandidaat is geslaagd als:
  - a. alle eindcijfers 6 of hoger zijn, of
  - b. er 1 x 5 is behaald en voor de overige vakken een 6 of hoger, of
  - c. er 2x 5 is behaald en voor 1 of meer vakken een 7 of hoger, of
  - d. er 1x4 is behaald en voor 1 of meer vakken een 7 of hoger en
  - e. er geen eindcijfer lager dan een 4 is behaald.

11. Uitslag Theoretische Leerweg (Artikel 18)

1. Voor lo, ckv en het profielwerkstuk moet een waardering voldoende of goed behaald zijn.
2. Het gemiddelde cijfer van de vakken van het centraal examen (CE) moet voldoende (tenminste 5,5) zijn.
3. Nederlands moet minimaal een 5 zijn.
4. Voor leerlingen zonder wiskunde in hun pakket geldt dat ze de rekentoets moeten hebben afgelegd.
5. Voor de uitslagbepaling tellen mee, Ne/En/Ma/ en 4 (of meer) keuzevakken. De kandidaat is geslaagd als:
  - a. alle eindcijfers 6 of hoger zijn, of
  - b. er 1 x 5 is behaald en voor de overige vakken een 6 of hoger, of
  - c. er 2x 5 is behaald en voor 1 of meer vakken een 7 of hoger, of
  - d. er 1x4 is behaald en voor 1 of meer vakken een 7 of hoger en
  - e. er geen eindcijfer lager dan een 4 is behaald.

Cum laude (TL en GL)

- Er moet gemiddeld minimaal 8,0 zijn gehaald voor de cijfers in het gemeenschappelijk deel, het profieldeel en het hoogste cijfer uit het vrije deel.
- Geen enkel cijfer mag lager zijn dan een 6.
- Voor het combinatiecijfer geldt dat de samenstellende onderdelen (beroepsgericht profielvak, beroepsgerichte keuzevakken) ieder wel lager mogen zijn dan 6 mits het combinatiecijfer zelf minimaal 6 is. Een 5 op een van deze vakken maakt dus niet uit, mits het gemiddelde minimaal een 6 is.

Voor deze bepaling worden eventuele extra vakken buiten beschouwing gelaten. Een 5 voor een extra vak vormt geen probleem voor cum laude.

12. Herkansing Centraal Examen (Artikel 19)

Iedere kandidaat mag een herkansing aanvragen.

Het recht op herkansing geldt ook voor kandidaten die reeds geslaagd zijn en hun cijfer willen verbeteren.

13. Afwijking wijze van examineren (Artikel 21)

Kandidaten met een beperking die in aanmerking denken te komen voor faciliteiten (bijvoorbeeld verlenging van de zittingsduur) moeten hiertoe vóór 1 november een schriftelijk verzoek indienen via de mentor of de administratie.

De examensecretaris verlangt een schriftelijke verklaring van een geraadpleegde deskundige met daarin opgenomen een advies. In het geval van kandidaten met dyslexie of dyscalculie dient de deskundige een psycholoog of een orthopedagoog te zijn.

Kandidaten met een niet-Nederlandstalige achtergrond (NT2) moeten vóór 1 november een schriftelijk verzoek indienen om in aanmerking te komen voor faciliteiten genoemd bij artikel 21 van dit Examenreglement.

14. Bewaren examenwerk (Artikel 24)

Het werk van het schoolexamen wordt te allen tijde aan de kandidaat ter inzage gegeven. Dit geschiedt alleen op school.

Het werk van het Centraal Examen wordt door de examinerator en een gecommiteerde gecorrigeerd en wordt ter inzage gegeven wanneer de kandidaat daartoe een schriftelijk verzoek indient bij de secretaris van het examen voor aanvang van het 2^e tijdvak.

Inzage geschiedt in aanwezigheid van de examensecretaris en/of de examinerator. Tot zes maanden na vaststelling van de uitslag dient het werk bewaard te blijven.

Uitwerkingen van het Examenreglement basis en kader

In dit deel staan de specifieke uitwerkingen en toelichtingen op het Examenreglement, bedoeld voor de basis- en kaderberoepsgerichte leerweg. De artikelnummers tussen haakjes verwijzen naar het artikel in het Examenreglement.

1. Indeling eindexamen en profielen (Artikel 3)

- a. De vakken ckv, lo, ma en de keuzevakken hebben alleen een SE, de overige vakken hebben een SE en een CE.

Algemene vakken

verplichte vakken	profielgebonden vakken (minimaal 2)
Nederlands Engels	Wiskunde Economie Natuur- en scheikunde Biologie Maatschappijkunde Duits

Beroepsgericht:

Profieldeel	Keuzedeel
E&O of BWI of Z&W of PIE	minimaal 4 keuzevakken zie PTA (geen onderdeel van het eindexamen)

Alle eindexamens voor de algemene vakken worden digitaal gemaakt en hiervoor maakt de school zelf een planning. De landelijk vastgestelde data voor eindexamens zijn dan ook niet van toepassing.

2. Onregelmatigheden (Artikel 4)

Onregelmatigheden zijn onder andere:

- a. Het zich onttrekken aan een mondeling, schriftelijk of praktisch onderdeel van het schoolexamen (zie hiervoor de 'procedure niet inleveren van toetswerk en absentie bij SE's').
- b. Het niet tijdig inleveren van handelingsdelen (zoals boekenlijsten, verslagen, praktische opdrachten, profielwerkstuk etc.) Handelingsdelen en andere werkstukken dienen persoonlijk (en niet per E-mail of het postvak) bij de leraar te worden ingeleverd tenzij er tussen leraar en leerling een andere afspraak is gemaakt.
- c. Het in gebreke blijven bij het maken en nakomen van afspraken ten aanzien van (school)examens. Dit geldt ook voor het inhalen en het herkansen van (school)examens (zie hiervoor de 'procedure niet inleveren van toetswerk en absentie bij SE's').
- d. Fraude (plagiat, spieken), oneigenlijk gebruik van een AI (artificial intelligence) of andere onrechtmatige hulpmiddelen).

3. Aantal toetsen voor het schoolexamen (Artikel 5 en 6)

In 3 vmbo zijn er voor ieder algemeen vak twee schoolexamenperiodes. Uitzonderingen hierop zijn ma, ckv en lo. Maatschappijleer en ckv worden afgerond in leerjaar 3. Buiten de schoolexamenweken worden in leerjaar 3 proefwerken en schriftelijke overhoringen afgenomen die meetellen voor de overgang van leerjaar 3 naar leerjaar 4 maar deze tellen niet mee voor het eindexamen.

In leerjaar 4 kennen we drie schoolexamenweken voor de algemene vakken. Tussendoor kunnen deadlines staan vermeld in het PTA voor het inleveren van werkstukken/taaldossiers. Ook de KLVT kan buiten de SE-weken worden afgenomen. De beroepsgerichte vakken kennen een andere indeling van het jaar en wijken af van deze drie schoolexamenweken.

Ten aanzien van de inhoud, de vorm en de gewichten van alle toetsen (PTA) dienen de secties ter goedkeuring een voorstel in bij de directeur.

Het volledige PTA is digitaal beschikbaar op mijn.waardenborch.nl

4. Vaststelling cijfers schoolexamen (Artikel 7)

- a. Voorbeelden afronding schoolexamencijfers, voor vakken waarvoor een Centraal Examen volgt:
5,45 -> 5,5
5,44 -> 5,4
- b. Voorbeeld afronding schoolexamen, voor vakken waarvoor geen Centraal Examen volgt:
5,45 -> 5,5 -> 6
5,44 -> 5,4 -> 5
- c. Voorbeelden afronden combinatiecijfer ofwel het gemiddelde van de keuzevakken (minimaal 4):
5,49 -> 5
5,50 -> 6

Let wel, ieder afzonderlijk keuzevak moet minimaal een 4 zijn.

5. Vrijstellingsregeling (Artikel 8)

Voor gedoubleerde leerlingen gelden onderstaande regels:

1. Vrijstellingen zijn uitsluitend mogelijk voor de vakken:
maatschappijleer (3 vmbo)
culturele en kunstzinnige vorming (3 vmbo)
beroepsgerichte profielmodules en/of keuzevak
2. Een eis voor het verkrijgen van een vrijstelling voor het volgen van en het examen doen in een vak is dat de kandidaat het vak heeft afgesloten met een voldoende eindcijfer.
3. Een kandidaat mag er altijd voor kiezen om een vak over te doen, ongeacht het behaalde cijfer of de beoordeling. De eerder behaalde resultaten en de cijfers en/of beoordelingen komen daarmee te vervallen.
4. De vrijgekomen studielast moet een kandidaat in onderling overleg met de mentor invullen.
5. Voor de vakken die niet hierboven genoemd zijn, geldt dat er geen vrijstellingen mogelijk zijn.
6. Een gezakte eindexamenkandidaat kan tevens afstand doen van zijn schoolexamencijfers uit het voorexamenjaar. Dit kan uitsluitend voor de schoolexamens waarvan de einddoelen tevens worden afgetoetst in het eindexamenjaar.

7. Inhalen van schoolexamen (Artikel 11)

De kandidaat dient zelf initiatieven te ontwikkelen om de gemiste schoolexamens zo spoedig mogelijk (d.w.z. bij voorkeur binnen een week na afwezigheid) in te halen. Wanneer een SE wordt ingehaald vervalt het recht om diezelfde toets te herkansen. Data van inhalen en herkansingen van het schoolexamen staan in een apart tijdschema vermeld in het "Overzicht SE-periodes en inhaal- en

herkansingsdata" op mijn.waerdenborch.

8. Herkansing van toetsen van het schoolexamen (Artikel 12)

- a. De data van de herkansingsmogelijkheden worden tijdig aan de kandidaten bekendgemaakt.
- b. In 3 vmbo mogen leerlingen na elke schoolexamenperiode een vak herkansen.
- c. In 4 vmbo mogen leerlingen na elke schoolexamenperiode een vak herkansen.
- d. De leerlingen mogen aan het eind van leerjaar 3 en eind leerjaar 4 een beroepsgerichte module (profielmodule of keuzevak) herkansen.
- e. Het vak maatschappijleer mag alleen herkanst worden als het cijfer van dat SE lager is dan een 5,5.
- f. De kandidaten die van het herkansingsrecht gebruik willen maken, moeten zich schriftelijk aanmelden.
- g. Niet herkansbaar zijn: praktische opdrachten, mondelingen presentaties, practica, verslagen, werkstukken en kijk- en luistervaardigheidstoetsen, tenzij anders vermeld in het PTA.

9. Centraal Examen (Artikel 14)

Aanwijzingen en regels omtrent de gang van zaken bij de examens worden ruim voor aanvang van het Centraal Examen aan de kandidaten bekendgemaakt.

10. Eindcijfer eindexamen (Artikel 15 en 16)

Voorbeelden afronding eindcijfers

SE-cijfer =	7,4		
	----	Gemiddeld 7,50	Eindcijfer = 8
CE-cijfer =	7,6		
SE-cijfer =	5,4		
	----	Gemiddeld 5,45	Eindcijfer = 5
CE-cijfer =	5,5		

Bij vakken met een CE wordt bij de afronding van de eindcijfers dus niet gekeken naar de tweede decimaal. Dit in tegenstelling tot het eindcijfer voor vakken met alléén een schoolexamencijfer.

11. Uitslag basis/kader (Artikel 18)

1. Voor lo en ckv moet een waardering voldoende of goed behaald zijn.
2. LOB moet zijn gedaan.
3. Het gemiddelde cijfer van de vakken van het centraal examen (CE) moet voldoende (tenminste 5,50) zijn.
4. Nederlands moet minimaal een 5 zijn.
5. De eindcijfers van de afzonderlijke keuzevakken moeten minimaal een 4 zijn
6. Leerlingen zonder rekenen in hun pakket moeten de rekentoets hebben afgelegd.
7. Voor de uitslagbepaling tellen de eindcijfers mee van de volgende vakken ne/en/ma/combinatiecijfer (is het gemiddelde van de keuzevakken)/profielvak (E&O,BWI,PIE, D&P of Z&W) en de twee algemene vakken uit het profieldeel. De kandidaat is geslaagd als:
  - a. alle eindcijfers 6 of hoger zijn, of
  - b. er 1 x 5 is behaald en voor de overige vakken een 6 of hoger, of
  - c. er 2x 5 is behaald en voor 1 of meer vakken een 7 of hoger, of
  - d. er 1x4 is behaald en voor 1 of meer vakken een 7 of hoge en
  - e. er geen eindcijfer lager dan een 4 is behaald.

Het onderstaande schema geeft per profiel aan welke vakken mee tellen (10.6):

E&O	PIE of BWI	Z&W
Ec	Wi	Bi
Wi of Du	Nask1	Wi of Msk
+ evt. extra vak	+ evt. extra vak	+ evt. extra vak

Cum Laude (B en K)

- Er moet gemiddeld een eindcijfer 8,0 of hoger gehaald zijn voor het beroepsgerichte profielvak en de twee algemene vakken in het profieldeel.
- Voor de overige vakken die meetellen bij de uitslagbepaling (Nederlands, Engels en maatschappijleer) mag geen cijfer lager dan een 6,0 zijn gehaald.
- Eventuele extra vakken worden buiten beschouwing gelaten. Een 5 voor een extra vak vormt dus geen probleem voor het behalen van cum laude
- Voor het combinatiecijfer geldt dat de samenstellende onderdelen (de beroepsgerichte keuzevakken) ieder wel lager mogen zijn dan 6, mits het combinatiecijfer zelf minimaal 6 is.

Het onderstaande schema geeft aan welke vakken meetellen voor het gemiddelde van een 8.0:

E&O	PIE of BWI	Z&W
Ec	Wi	Bi
Wi of Du	Nask1	Wi of Mask

12. Herkansing Centraal Examen (Artikel 19)

Iedere kandidaat mag voor één algemeen vak een herkansing aanvragen. Daarnaast mogen de leerlingen die zijn gezakt een herkansing aanvragen voor een of meer onderdelen van het CSPE.

Het recht op herkansing voor een algemeen vak geldt ook voor kandidaten die reeds geslaagd zijn en hun cijfer willen verbeteren.

13. Afwijking wijze van examineren (Artikel 21)

Kandidaten met een beperking die in aanmerking denken te komen voor faciliteiten (bijvoorbeeld verlenging van de zittingsduur) moeten hiertoe vóór 1 november een schriftelijk verzoek indienen. Hetzelfde geldt voor allochtone kandidaten waarvoor Nederland niet de moedertaal is.

De directeur verlangt een schriftelijke verklaring van een geraadpleegde deskundige met daarin opgenomen een advies. In het geval van kandidaten met dyslexie of dyscalculie dient de deskundige een psycholoog of een orthopedagoog te zijn.

14. Bewaren examenwerk (Artikel 24)

Het werk van het schoolexamen wordt te allen tijde aan de kandidaat ter inzage gegeven. Dit geschiedt alleen op school.

Het werk van het Centraal Examen wordt door de examinator en een gecommiteerde gecorrigeerd en wordt ter inzage gegeven wanneer de kandidaat daartoe een schriftelijk verzoek indient bij de secretaris van het examen voor aanvang van het 2^e tijdvak.

Inzage geschiedt in aanwezigheid van de examensecretaris en/of de examinator. Tot zes maanden na vaststelling van de uitslag dient het werk bewaard te blijven.